

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«Безпека життєдіяльності та цивільний захист»

Освітньо-професійної програми:

«Виробництво, сервісне обслуговування та експлуатація двигунів внутрішнього згоряння»

Спеціальність: 133 Галузеве машинобудування
G 11 Машинобудування

Галузь знань: 13 Механічна інженерія
G Інженерія, виробництво та будівництво

Циклова комісія: «Природничо-наукової підготовки»

Рівень освіти	Фахова передвища
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус навчальної дисципліни	<u>Вибіркова</u>
Семестр	<u>3</u>
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	<u>4 кредитів ЄКТС / 120 годин</u>
Мова викладання	<u>Українська</u>
Розробник	Викладач вищої категорії <u>Марія БЕЛЬСЬКА</u> e-mail викладача: <u>belska.mari@gmail.com</u> Покликання на силабус освітнього компоненту оприлюдненого на офіційному сайті коледжу та освітній платформі Moodle: https://moodle.pk-nuk.com.ua/course/view.php?id=22
Анотація освітнього компоненту	Освітній компонент «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» є ключовим компонентом підготовки сучасних фахівців у різних галузях, оскільки ефективне використання інформаційних технологій є невід’ємною частиною професійної діяльності.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета освітнього компоненту)	Метою вивчення дисципліни є набуття компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об’єктах господарювання, а також формування у здобувачів освіти відповідальності за особисту та колективну безпеку.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти мають оволодіти такими компетентностями та досягти результатів навчання:
	<i>Загальні компетентності</i>
	ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського

		(вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
	ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
	ЗК3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК4	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК5	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК8	Здатність приймати обґрунтовані рішення
	<i>Спеціальні компетенції</i>	
	СК1	Здатність застосовувати типові методи природничих та технічних наук для вирішення професійних практичних завдань галузевого машинобудування
	СК2	Здатність використовувати знання й практичні навички в галузі конструкторської та технологічної підготовки виробництва .
	СК4	Здатність здійснювати раціональний вибір технологічного обладнання, комплектацію технічних комплексів, мати базові уявлення про правила їх експлуатації у галузевому машинобудуванні.
	СК8	Здатність представлення результатів своєї діяльності з дотриманням загальноприйнятих норм і стандартів.
Чому можна навчитися (результати навчання)	РН1	Застосовувати набуті знання з технічних та природничих наук для вирішування завдань двигунобудування.
	РН6	Вживати заходи з охорони праці та довкілля, реалізовувати їх та проводити інструктаж з питань охорони праці на підприємствах машинобудування.
	РН12	Володіти термінологією галузевого машинобудування, спілкуватись в професійному середовищі державною та іноземною мовами.
	РН14	Знаходити потрібну інформацію в технічній літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати, оцінювати та використовувати цю інформацію під час розв'язування задач двигунобудування.

Зміст освітнього компоненту	<i>Лекція 1.</i> Вступ. Предмет і завдання дисципліни.
	<i>Лекція 2.</i> Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек
	<i>Лекція 3.</i> Структурно-функціональна організація людини.
	<i>Лекція 4.</i> Природні загрози, характер їхніх проявів та дій
	<i>Лекція 5.</i> Техногенні небезпеки та їхні наслідки
	<i>Лекція 6.</i> Пожежна безпека
	<i>Лекція 7.</i> Соціально-політичні небезпеки, їх види та особливості. Соціальні чинники ризику.
	<i>Лекція 8.</i> Небезпеки в інформаційній, духовній та соціально-економічній сферах.
	<i>Лекція 9.</i> Джерела забруднення навколишнього середовища
	<i>Лекція 10.</i> Цивільна оборона України – основа безпеки в умовах надзвичайних ситуацій
	<i>Лекція 11.</i> Поведінкові реакції населення в умовах НС
	<i>Лекція 12.</i> Безпека життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій
	<i>Лекція 13.</i> Захист громадян в надзвичайних ситуаціях.
	<i>Лекція 14.</i> Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення в НС
	<i>Лекція 15.</i> Організація та управління БЖД
<i>Практична робота 1.</i> Заходи щодо надання допомоги потерпілим в побутових ситуаціях	
<i>Практична робота 2.</i> Практичні дії та тактика поведінки в надзвичайних ситуаціях природного характеру	
<i>Практична робота 3.</i> Принципи та засоби захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій техногенного характеру	
<i>Семінарське заняття 1.</i> «Вплив радіації на людину. Засоби захисту людини від радіації»	
<i>Практична робота 4.</i> Оцінка пожежної обстановки.	
<i>Семінарське заняття 2.</i> «Здоров'я людини та шкідливі звички».	
<i>Практична робота 5.</i> Аналіз ризику виникнення небезпеки.	
Пререквізити	Природничі науки (математика, фізика, хімія, біологія) Основи безпеки життєдіяльності
Постреквізити	Екологія Охорона праці
Рекомендовані джерела інформації	<u>Основна література:</u> 1. Е.П. Желібо, Н.М. Заверуха, В.В. Зацарний «Безпека життєдіяльності» м. Київ, 2003 р. 2. В.С. Джигирей, В.Ц. Жидацький «Безпека життєдіяльності» м. Львів, 2000 р. 3. Ю.С. Скобло, Т.Б. Соколовська, Д.І. Мазоренко «Безпека життєдіяльності» м. Київ, 2003 р. 4. Р.С. Яким «Безпека життєдіяльності людини» м. Львів, 2005 р. 5. І.М. Миценко «Забезпечення життєдіяльності людини в навколишньому середовищі» м. Кіровоград, 1998 р. 6. Шоботов В.М. – Цивільна оборона – Навчальний посібник – Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. – 439 с. 7. Депутат О.П., Коваленко І.В., Мужик І.С. – Цивільна оборона – Навчальний посібник – Львів: Афіша, 2000 – 336 с. 8. Закон України «Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру» 2000р.

	9. Кодекс Законів про працю України. 10. Законодавство України про охорону здоров'я, про охорону праці, про дорожній рух, про охорону навколишнього середовища. <u>Додаткова література:</u> 1. І.П. Пістун «Безпека життєдіяльності» м. Львів, 1996 р. 2. Березуцький В.В., Васьковець Л.А., Вершиніна Н.П. та ін. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник / За ред. проф. В.В. Березуцького. – Х.: Факт, 2005. – 348 с. 3. Стеблюк М.І. – Цивільна оборона – підручник – Київ: Знання, 2006 – 487с
Матеріально-технічне забезпечення	1. Персональний комп'ютер. 2. Телевізор.
Політика дисципліни	Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять і оцінювання результатів навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у ВСП «ПФК НУК ім. адм. Макарова». Основною вимогою до студентів є дотримання академічної доброчесності. Будь-яке списування, плагіат (копіювання чужих робіт чи використання готових файлів без посилання на джерело) або використання несанкціонованої допомоги суворо заборонено і тягне за собою зниження оцінки до нуля балів за відповідне завдання чи роботу. Відвідування занять (лекцій, семінарських занять і практичних робіт) є обов'язковим. Студенти повинні бути присутніми на всіх парах. Пропуски з поважних причин мають бути підтверджені документально. Усі пропущені практичні та лабораторні роботи необхідно відпрацювати у встановлений викладачем термін (під час консультацій чи у додатковий час). Очікується активна участь студентів в обговореннях та виконанні практичних завдань в аудиторії. Терміни та оцінювання: дотримання дедлайнів для подання всіх завдань є критичним. Роботи, подані після встановленого терміну без поважної причини, можуть бути оцінені нижче або не прийняті до перевірки. Система оцінювання є прозорою і включає поточний контроль (оцінки за практичні, тести) та підсумковий контроль (іспит/залік). Бали заробляються протягом семестру відповідно до критеріїв, зазначених у силабусі. Комунікація та ресурси: офіційна комунікація здійснюється через систему дистанційного навчання коледжу Moodle Всі звернення мають бути коректними та містити ідентифікаційні дані студента. Під час виконання завдань використовується лише рекомендоване викладачем програмне забезпечення, встановлене в комп'ютерних класах коледжу.

Семестровий контроль, критерії оцінювання	Форма семестрового контролю – диференційований залік.	
	Засоби діагностики результатів навчання:	
	- звіти практичних робіт; - доповіді на семінарських - тести та письмові опитування; - усні опитування; - доповіді на семінарських заняттях; - підсумкова письмова контрольна робота.	
	Критерії оцінювання:	
	Рівень досягнень	За 4 бальною шкалою
	Критерії оцінювання знань здобувачів освіти	
I. Початковий	2 бали	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
II. Середній	3 бали	здобувач освіти виявив знання програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання, але суть питання розкриває частково, не послідовно, не ув'язує свою відповідь з раніше отриманими даними, знаннями з інших предметів, при вирішенні практичних питань використовує отримані знання поверхово, допускає помилки в термінології.
III. Достатній	4 бали	здобувач освіти дав відповіді на питання, розкрив зміст матеріалу, правильно використав наукову термінологію, не допустив грубих помилок, вільно користується довідниками, але допустив 1-2 неточності в науковій термінології, висновках.
IV. Високий	5 балів	Здобувач освіти вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно знаходить і використовує джерела інформації, обґрунтовує власну точку зору та вносить елементи творчості у виконання навчальних завдань.

Викладач

Марія БЕЛЬСЬКА

Розглянуто та ухвалено на засіданні циклової комісії «Природничо-наукові дисципліни»

«__» _____ 2025р.   Протокол № ____

Голова циклової комісії _____   Марія БЕЛЬСЬКА